
STYRESAK 13/25

ORIENTERINGER FRA DRIFTEN

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

26. februar 2025

Saksbehandler

Avdelingsledere/-ansvarlige m.fl., Gro Eikeland

Saksfremlegg

Under følger orienteringer fra driften i form av punkter samlet under overskriftene fra siste museumsmelding samt våre egne punkter «forretning» og «organisasjonsutvikling»:

Solid kunnskapsproduksjon

- I fagseksjonen, innen militærhistorie, fortsetter arbeidet med en tospråklig publikasjon om militærhistoriske kulturminner på Odderøya og i byens nærhet, samt innsamling av materiale og produksjon av innhold til utstilling i Haubitzgangene på Odderøya.
- Hestmandens konservator har fått redaksjonell godkjenning av fagartikkel, som nå er til fagfelleevaluering.
- Hestmandens konservator har publisert en populærvitenskapelig artikkel om en krigsseiler i Lillesand Historielags årsskrift.
- Mandal museum har deltatt på møte om Agderseminaret på Arkivsenter Sør i Kristiansand.
- Flekkefjord – avdelingsleder Jeff Olson publisert en artikkel i Frans-Arne Stylegard's bok «Fra Listerbaad til Listeskøyta». Artikkelen handler om arbeidslivet og vilkår under sildefisket i Flekkefjord 1825-1837. Boka ble lansert

ved Flekkefjord museum 19.12.2024.

Relevant formidling

- Hestmanden tar imot skoleelever på omvisning i samarbeid med BDF, samt grupper med voksne besøkende.
- Hestmanden arbeider med flytting og fornyelse av utstilling om D/S Hestmandens historie, samt utbedring av eksisterende utstillinger.
- Hestmanden planlegger for formidling til publikum i Storbritannia, gjennom utstillinger, guiding og arrangementer.
- Formidler på Hestmanden har vært delaktig i prosjekt med fokus på formidling til besøkende med synsutfordringer.
- Mandal museum har stilt ut to nyregistrerte gjenstander på Ballastbrygga industrihistoriske senter.
- Museumspedagog ved Mandal museum har deltatt på kurs i synstolkning. Det har vært kurs i synstolkning på Mandal museum. Flere formidlere fra Vest-Agder-museet deltok, samt representanter fra Blindeforbundet i Agder.
- Konservator ved Mandal museum har holdt foredrag om Paula Messel på Kreftforeningas kafé på Buen i Mandal.
- Mandal museum har hatt besøk av skoleklasser fra Skinsnes skole og Oasen skolen på Ballastbrygga industrihistoriske senter, samt alle elever fra Skap kreative folkehøgskole.
- Tirsdag 18. og torsdag 20. februar har Mandal museum vinterferieaktiviteter på Ballastbrygga industrihistoriske senter.
- Sjølingstad Uldvarefabrik avholdt det årlige julemarkedet 30. november. Det var 740 besøkende, kø utenfor ved åpning, nissejenter delte ut mandariner og informasjon, Mandal musikkforening spilte julemusikk og maskinparken var i gang til demonstrasjon. Vi hadde 24 utstillere som solgte egne produkter. Vi hadde allerede på forhånd oppfordret gjester til å kjøpe inngangsbilletter til forskjellige tider i løpet av dagen, men det viste seg at de aller fleste likevel velger å komme fra starten av dagen. Da blir det som kjent parkeringsutfordringer og kø. Likevel en vellykket dag!
- Sjølingstad Uldvarefabrik inviterer til strikkekveld med Judith uke 7. Vi ser fram mot vinterferieaktiviteter i uke 8, men har samtidig forberedt materialbord til den danske vinterferieuken som går av stabelen nå i uke 7.
- Lista museum arrangerer tradisjonen tro barneverksted på tirsdagen i vinterferieuka. På torsdagen samme uke blir det konsert med Hilma Nicolaysen,

og ellers har museet åpent på søndager som vanlig.

- Flekkefjord museum: Barnas Juleutstilling. Formidler GTT gjennomført årets juleutstilling «Inngangen til Jul». Alle barnehage og barneskole-mellomtrinn klasser i Flekkefjords skoler levert bidrag til utstillingen. GTT og Olga Bludova designet og utført utstillingen for å skape en 'magisk stemning'. GTT invitert alle barnehagene og skoleklassene til omvisning i utstilling, samt høytlesning av og samtale rundt HC Andersens Pike med Svovelstikkene. Flekkefjord voksenopplæring, kommunestyret og div. andre lag og foreninger ble også invitert. Utstillingen var åpen for publikum 3 lørdager i desember.
- Flekkefjord museum: Håndverksted er utvidet fra lørdager til lørdag + tirsdag og torsdag fra 14-17 i samarbeid med Flekkefjord kommune. Dette er en null-terskel, gratis fritidsaktivitet hjemlet i Flekkefjords kunst- og håndverkstradisjon. Olga Bludova er ansatt i en 80 % prosjektstilling ut 2025 med ansvar for opplegg og utføring. Aktiviteter inkluderer en fast kurs i maskinsyning på tirsdag, håndverk eller sløyd på torsdag og lørdag.
- Flekkefjord museum: Avdelingsleder Jeff Olson ble invitert til Flekkefjord Ungdomsskole for å fortelle om Holocaust i Agder og Flekkefjord i anledning Holocaust minnedagen, og holdt en presentasjon til alle elever i 9. trinn i forkant av klassens tur med de Hvite Bussene til Polen i høsten.
- Flekkefjord museum: avdelingsleder Jeff Olson avholdt et kveldsforedrag om Holocaust i Agder og Flekkefjord i anledning Holocaust minnedagen.
- Flekkefjord museum: Formidler Glenn Tommy Torkildsen gjennomfører DKS opplegg «Barnas Tatjana» med grunnskolens 4. klassinger. DKS opplegget er delt i 3 økter: 1. Omvisning og formidling rundt Lars Kristian «Tatjana» Gulbrandsens øvre, teknikk og liv i Galleri Gulbrandsen, 2. Malerverksted der elevene produserer et kunstverk inspirert av Tatjanas metode og 3. Invitasjon til utstillingen «Barnas Tatjana» der alle kunstverk er montert og utstilt som kunstutstilling.
- Flekkefjord museum: Avdelingsleder Jeff Olson avholdt et kveldsforedrag om Kapertiden i Flekkefjord 1810-1814.

Helhetlig samlingsutvikling

- Mandal museum registrert 20 gjenstander i Primus. De fleste er publisert på DigitaltMuseum.
- Vest-Agder-museets tekniske konservator har plassert ut skadedyrfeller for

kartlegging og overvåking i Andorsengården, Mandal museum, samt gjort målinger av lys av UV i malerisamlinga.

- Sjølingstad Uldvarefabrik har gått gjennom kardeverk og spinnestol for feilsøking da det har vært utfordringer med produksjonen. Vi har fått en detaljert rapport som går på feil og data fra tidligere produksjonsperioder for sammenligning. Dette har vært meget nyttig, og det har vært flere involverte fra andre avdelinger som har bidratt til arbeidet.
- Sjølingstad Uldvarefabrik fikk henvendelse fra Gjesdal kommune om å bidra til istandsetting av den siste vevstolen som ble brukt ved Ålgård uldvarefabrik. Vi foreslo heller å ta imot denne vevstolen slik at den kan istandsettes og virke sammen med våre maskiner. Dette ble godt mottatt, og Gjesdal bekoster frakt av vevstolen. Ankomst er fredag 14. februar. Når det gjelder selve vurderingen av inntaket, er dette gått gjennom nøye, og vi ser at vi kan få nytte av den da det ser ut til at den er intakt.
- Sjølingstad Uldvarefabrik strever med et par vevstoler som ikke går som de skal. Både Einar og Kristian, tidligere ansatte, er hyret inn for å få dem fikset. Arbeidet pågår. I forbindelse med dette arbeidet jobbes det også med oppdatering/justering av manualene.

Trygg ivaretagelse

- Setesdalsbanen: Søknad sendt Norsk Jernbanemuseum for istandsetting av «Lillebu» på verkstedtomta.
- Hestmanden er stort sett ferdig med fem-årlig klassing og nærmer seg klar for ny sesong med seiling.
- Hestmanden re-etablerer tre nye lugarer på hoveddekk og bygger nytt bad i tilknytning til disse.
- Kristiansand museum: Prosjekt Årestua: Flere deler ble ødelagt i brannen i desember, bla dører, takbord og gulvbord. Dette forsinker prosjektet ytterligere. Berammet ferdig i april.
- Gimle Gård: Utbedret og reparert takterrassen og deler av taket på Gimle Gård.
- Det produseres varevinduer til andre etasje i Andorsengårdens hovedhus på Mandal museum. I den forbindelse skrapes og males alle disse vinduskarmene innendørs før montering.
- Mandal museum har fått installert nye panelovner i malerisamlinga i Andorsengården.
- Sjølingstad Uldvarefabrik jobber med våningen og fargekoder i de første

leilighetene samt det ene kjøkkenet. Malingen av vegger har startet, og vi har beholdt hele vegger som «fargetrapp».

- Flekkefjord museum: Flekkefjord Kommune v/Teknisk Etat var på befaringsreise av Christopher Beers Hus. Kommunen som huseier har opprettet et prosjekt for å forbedre innneklima i det 301 år gammel hus – med fokus i første omgang på varme, fuktighet og skadedyr. Gjenstandskonservator i museet har samlet data knyttet til temperatur og fuktighet i et år, disse er delt med huseier.
- Flekkefjord museum: MS Solstrand er til vinteropphold og vedlikehold. Målet i vinter er at rengjøring, maling, reparasjoner og vedlikehold er ferdigstilt til medio mai 2025.

Aktiv samhandling

- Også i 2025 vil Setesdalsbanen være en del av et samarbeid mellom museene i Vennesla kommune om et felles arrangement «Den store museumshelga», dato: 14.-15. juni 2025.
- Hestmanden har deltatt på flere møter med samarbeidspartnere for seilas i 2025, herunder fem andre fartøyer som Hestmanden skal seile sammen med.
- Hestmandens ansatte har deltatt på flere samarbeidsmøter med Hestmandens venneforening for å øke innsynet i hvordan det jobbes rundt seilasplanlegging.
- Odderøya Museumshavn: Agder fylkeskommune har tatt tilbake drift og forvaltning av Odderøya Fyr.
- Odderøya museumshavn: Badstuen Blaud (som driftes privat) ligger i Nodeviga og har hatt godt besøk til tross for stengte perioder grunnet skader etter dårlig vær. Badstua er for tiden plassert inne i Lille Nodeviga, men denne plasseringen er midlertidig og vil ikke komme i veien for museets aktiviteter sesongen 2025.
- Kanonmuseet: Frivillige ved Kanonmuseet er i ferd med å organisere seg i «Kanonmuseets Venner».
- Mandal museum har samarbeida med Mandals Trebåt og Motorforening om omvisning for Skap kreative folkehøgskole på Ballastbrygga industrihistoriske senter.
- Mandal museum har tatt imot «Blåtur» fra teknologibedrift i Kristiansand på Ballastbrygga industrihistoriske senter i samarbeid med Marna Motor AS og Mandals Trebåt og Motorforening. De fikk omvisninger i alle senterets avdelinger og matservering til slutt.
- Mandal museum samarbeider tett med Mandals Trebåt og Motorforening og Marna Motor AS.

- Flekkefjord – Flekkefjord Pensjonistklubb er begynt å steke vafler for deltakere i etter-skoleaktiviteter/Håndverksted på tirsdag og torsdag.
- Flekkefjord – Flekkefjord Pensjonistklubb bruker Flekkefjord museum til sine fellesmøter og aktiviteter 2 ganger i måneden.
- Flekkefjord – Flekkefjord Historielag bruker Flekkefjord museum til sine møter, årsmøter og foredrag 1-2 ganger i måneden.
- Flekkefjord – amatørkor «Hollenderbyens Dannede Duer» bruker museet til sine øvelser hver onsdag.
- Flekkefjord – Museet er partner i Smaabyen Flekkefjords årlig festival «Smaabyfestivalen» i mai-juni
- Flekkefjord – Museet er partner med Flekkefjord Brannbilklubb og vil bistå klubben i å stille ut klubbens samling med 6 brannbiler som var bygd i og tjenestegjort i Flekkefjord. Samling er komplett med alle brannbiler fra 1930 til presens. Brannbilklubben har jobbet i 15 år med restaurering av disse brannbilene. Samlingen er unik i Norge.

Forretning

- Hestmanden ruster opp museumsbutikken for å ha et tilbud til britiske kunder.
- Hestmanden vil etablere en donasjonsløsning om bord, basert på «tæpping» med betalingskort, som lar publikum enkelt donere en gitt sum. Dette er basert på tilsvarende løsninger som er i utstrakt bruk på museer i Storbritannia.
- Mandal museum hadde tidendes besøksrekord i 2024: 10.266 personer, mot 9420 i 2017 (forrige rekord). Økningen er størst på skoleopplegg og foredragsvirksomhet.
- Sjølingstad Uldvarefabrik forbereder seg til vinterferieåpent og har kjøpt inn mange nye varer til butikken. Hensynet som tas, er materialvalg og opprinnelsessted for varene. Det vil si hvordan de er produsert, hvor og av hvem. Vi prøver å benytte leverandører som jobber for en helhetlig og bærekraftig modell, i tråd med museets arbeide iht. Åpenhetsloven.
- Sjølingstad Uldvarefabrik har sluttet å pakke garn i plastposer til lagring, og har gått over til pappkasser som brukes om igjen. Vi har også byttet ut plastposer på garnpakker med bølgepapp. Dette for å spare miljøet.
- Flekkefjord museum: 2024 var et rekordår med over 15.000 unike besøk, og over 17.000 brukere som deltok i 1 eller flere aktiviteter per besøk.
- Flekkefjord museums satsing på 'skuldersongen.' Museet hadde 1.000 unike besøk i januar. Det er en ny rekord for januar. Den forrige rekord for besøk i

januar var 454 i januar 2024. Hovedsakelig er besøk basert på kunst- og håndverk/kulturhistoriske aktiviteter. 1/3 av besøkende er til foredrag og skolebesøk.

- Flekkefjord museum – eksternfinansiering går fremover. For 2025 har Flekkefjord kommune bevilget 200.000 kr. med tilsvarende midler fra AFK (til sammen 400.000 kr. i øremerkede tilskudd til Håndverksted og fritidsaktiviteter for barn og unge. Dette fortsetter i 2026.
- Flekkefjord museum har fått julegaveutdeling fra Flekkefjord Sparebank – 50.000 til Håndverksted, samt 38.000 fra SR-Bank-Stiftelsen.
- Flekkefjord museum har søkt (og blitt prioritert av Flekkefjord Kommune) for BUFDIR midler knyttet til barneaktiviteter. Midlene kommer i mars/april.
- Flekkefjord museum har søkt midler fra Riksantikvaren for MS Solstrand.
- Flekkefjord museum har 400.000 i øremerkede AFK «Kystkultur» midler for MS Solstrand i 2025, og 200.000 kr. i 2026. Prosjektet kan fornyes i 2027-2028 med 200.000 per år.
- Flekkefjord museum har søkt 40.000 øremerkede kr. fra Sparebanken Sør for sommerutstillingen «Flekkefjords Forglemte Kvinner»
- Flekkefjord museum har søkt SR-Stiftelsen for øremerkede midler for barneaktiviteter under «For Alle.»

Organisasjonsutvikling

- Rekruttering av sesongansatte er godt i gang på alle avdelingene og Mandal museum har intervjuet sesongansatte og foretatt flere ansettelse.
- Flekkefjord museum: Museet har ansatt Olga Bludova i en prosjektstilling knyttet til Håndverksted og null-terskel kunst- og håndverksaktiviteter.
- Lista museum er i gang med å ansette ny museumshåndverker etter at vår eminente håndverker, Kjetil Olsen, etter nesten 10 år nå går over i ny jobb.
- Kanonmuseet: Driftsleder og museumsformidler Arild Andersen runder 30 år på jobb på Kanonmuseet i februar!
- Det jobbes med rekruttering av 3 prosjektstillinger som registratorer og 1 prosjektstilling som arkivar.
- Referat fra siste møte i AMU (20.11.2024) vedlegges saken (tilgjengelig kun for styremedlemmene).

Forslag til vedtak

Styret tar saken til orientering.